

מכות יד

ר' עקיבא	ר' ישמעאל	ר' יצחק	
לוקים	לוקים	לא לוקים	חייבי כריתות
לא לוקים			חייבי מיתות בית דין
כרת - שאם עשו תשובה - ב"ד של מעלה מוחלין להן מיתת בית דין - כד' רשעתו - משום רשעה אחת אתה מחייבו ואי אתה מחייבו משום שתי רשעיות, ברשעה המסורה לב"ד הכתוב מדבר	אם לא תשמור לעשות את כל דברי התורה הזאת, וכתיב: והפלא ה' את מכותי, הפלאה זו איני יודע מה היא, כשהוא אומר: והפילו השופט והכהו לפניו, הוי אומר: הפלאה זו מלקות	חייבי כריתות בכלל היו, ולמה יצאת כרת באלוהו! לדונו בכרת ולא במלקות	הטעם לפי פירוש ראשון
אין לוקים על לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין	לוקים על לאו שניתן לאזהרת מיתת בית דין		רבא – המחלוקת בהתירו בו למלקות ולא למיתה
כדאמרינן מעיקרא, שאם עשו תשובה – בית דין של מעלה מוחלין להן. קושי: הא לא עבוד תשובה? תירוץ: לא פסיקא מילתא לכרת.			רבינא

ר' יצחק	רבנן	
לא לוקין על איסורי כרת	לחלק איסורי עריות לחייבו על אחותו שהיא אחות אביו ואחות אמו – לחייב 3	כרת באלוהו
לחלק באיסורי עריות	לחייבו על אחותו בת אביו ובת אמו כי אין עונשים מן הדין	ואל אם נגדת מלאכה אלוהו דסיפא
אחותו שהיא אחות אביו ואחות אמו – לחייב 3	לחייבו על אחותו בת אביו ובת אמו כי אין עונשים מן הדין	אולי: אלוהו ה'א (יח:יא) גמר עונש מאזהרה
לחייבו על אחותו בת אביו ובת אמו כי אין עונשים מן הדין	לחלק בכרת למפטם ולסך	אולי: אלוהו דרישא (בתחילת כ:יז)
לחלק בכרת למפטם ולסך (או אולי לומד מדברי ר' אלעזר: כל מקום שאתה מוצא שני לאוין וכתב אחד – חלוקין הן לקרבן).	מלמד שאין האשה טמאה עד שיצא מדוה דרך ערותה	אולי: איש אשר ישכב את אשה דוה... ונכרתו נהיה בקרב צאם

ר' יצחק – מניין לחייבו על אחותו שהיא אחות אביו ושהיא אחות אמו	
קל וחומר - הבא על חמש נשים נדות בהעלם אחד, שחייב על כל אחת ואחת, ונראין דברים מקל וחומר: ומה נדה שהיא שם אחד – חייב על כל אחת ואחת, כאן ששלשה שמות – לא כל שכן?	אפשרות 1
קל וחומר פריכא הוא: מה לנדה, שכן גופין מוחלקין.	דחייה
נפקא ליה מאלוהו דסיפא.	אפשרות 2

ויקרא פרק כ פסוק יז

ואיש אשר יקח את אחותו בת אביו או בת אמו ויראה את ערוֹתה והיא תראה את ערוֹתו חסד הוא ונכרתו לעיני בני עמים ערות אִחֹתו גלה עוֹנו יִשָּׂא:

ויקרא פרק יח

(ט) ערוֹת אִחֹתוֹ בת אִבִּיךָ או בת אִמֶּךָ מוֹלֶדֶת בֵּית או מוֹלֶדֶת חוץ לא תגלה ערוֹתוֹ:
(יא) ערוֹת בַּת־אִשְׁתְּ אִבִּיךָ מוֹלֶדֶת אִבִּיךָ אִחֹתוֹךָ הוא לא תגלה ערוֹתה:
(יט) וְאֶל אִשָּׁה בְּנִדַת טְמֵאָתָהּ לא תִקְרַב לְגִלּוֹת ערוֹתָהּ:

(כט) כי כל אשר יעשה מכל התועבות האלה ונכרתו הנפשות העשות מקרב עמם :

שמות פרק ל פסוק לב-לג

על־בשר אדם לא ייסדו ובמתנותיו לא תעשו כמהו קדש הוא קדש יהיה לכם :
איש אשר ירקח כמהו ואשר יתן מפניו על זר ונכרת מעמיו :

וטמא שאכל את הקדש.

קושי: בשלמא הבא למקדש טמא – כתיב עונש וכתיב אזהרה :

• עונש – דכתיב: **את משכן ה' טמא ונכרתה.**

• אזהרה – **ולא יטמא את מחניהם.**

אלא טמא שאכל את הקדש,

• בשלמא עונש כתיב – **והנפש אשר תאכל בשר מנבח הפלמים אשר לה' וטמאתו
צלו ונכרתה,**

• אלא אזהרה מניין?

תירוצ:

רבי יוחנן	ריש לקיש	
תני ברדלא: אתיא טמאתו טמאתו, כתיב הכא וטמאתו צלו ונכרתה, וכתיב התם טמא יהיה עוד טמאתו בו, מה להלן עונש ואזהרה – אף כאן עונש ואזהרה.	בכל קודש לא תאכל	אזהרה לטמא שאכל את הקדש
ההוא אזהרה לתרומה	גזירה שוה לא גמיר	למה לא אמר כמו השני?
איש איש מנצח אהרן והוא צרוע או זב בקדשים לא יאכל עד אשר יטהר		אזהרה לאכילת תרומה בטומאה
בכל קודש לא תאכל		אזהרה לנגיעת תרומה בטומאה
אין	בכל קודש לא תאכל	אזהרה לטמא שנגע בקודש

במדבר יט:יג – הבא למקדש טמא - עונש

פליהנגע בַּמִּתְּחַטֵּא אֲשֶׁר־יָמוּת וְלֹא יִתְחַטֵּא אֶת־מִשְׁכַּן ה' טָמֵא וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מִיִּשְׂרָאֵל
כִּי מִי נָדָה לֹא־זָרַק עָלָיו טָמֵא יִהְיֶה עוֹד טָמֵא תו בּוֹ :

במדבר ה:ג-ד – הבא למקדש טמא - אזהרה

צו את־בְּנֵי יִשְׂרָאֵל וִישְׁלַחוּ מִרְחֻמְחֻנָּה כֹּל־צְרוּעַ וְכָל־זָב וְכָל טָמֵא לְנֶפֶשׁ :

מִזְכָּר עַד־נִקְבָּה תִּשְׁלַחוּ אֶל־מַחֲוֶץ לַמַּחֲנֶה תִּשְׁלַחוּם וְלֹא יִטְמְאוּ אֶת־מַחֲנֵיהֶם אֲשֶׁר אֲנִי שֹׁכֵן בְּתוֹכָם :

ויקרא יז:כ – טמא שאכל את הקודש (לאחר זריקת דם) - עונש

וְהַנֶּפֶשׁ אֲשֶׁר־תֹּאכַל בֶּשֶׂר מִזֶּבֶחַ הַשְּׁלָמִים אֲשֶׁר לַה' וְטָמְאָתוֹ עָלָיו וְנִכְרְתָה הַנֶּפֶשׁ הַהִוא מֵעַמִּיקָה :

ויקרא יב:ד - טמא שאכל את הקודש – אזהרה לריש לקיש

וּשְׁלֹשִׁים יוֹם וּשְׁלֹשֶׁת יָמִים יִשָּׁב בְּדָמָי טְהֵרָה בְּכֹל־קֹדֶשׁ לֹא־תִגַּע וְאֶל־הַמִּקְדָּשׁ לֹא תָבֹא עַד־מְלֹאת יָמָי
טְהֵרָה :

הרבנית מישל פובר
הדרן - קול נשי בשיח החלמודי

• hadran.org.il/he •